

Madona Zelenohorská

„U své Matky hledej pomoc, zbaví tě všech starostí, dovede tě až do věčné radosti.“
Historie poutního místa Madony Zelenohorské spadá do roku 1144, kdy pod Zelenou horou byl založen pomucký klášter řádu cisterciáků. Při stavbě kláštera vznikla též klášterní basilika zasvěcená Panně Marii nanebevzaté. V průběhu let došlo k vytvoření gotické sochy Madony Zelenohorské (*madona = Panna Maria jako matka, která drží své dítě Ježíše, pieta = P. Maria jako matka drží na svém klíně mrtvého syna Ježíše, kterého sňali z kříže, immaculata = P. Maria jako dívka s dvanácti hvězdami kolem hlavy, která stojí na srpku měsíce a šlape na hada, který je symbolem Zla*).

Dříve socha či obraz umožňovaly mít milovanou bytost před očima (podobně dnes fotografie). Umělecko - náboženské ztvárnění navíc v sobě symbolicky vyjadřuje skutečnosti či vlastnosti, které sebelepší fotografie nezachytí. „Vidíme“ v nich skrz na skrz charakter ztvárňovaného, tzn. to dobré a inspirující pro náš život. V roce 1420 byl pomucký klášter vypálen husity a pak na konci 16. stol. zaniká. Socha Madony Zelenohorské byla přenesena do kaple sv. Vojtěcha pod vrcholem Zelené hory. V ní se uchovává místo „stopy tohoto světce“, kde na přimluvu poustevníka Břímoty, žehnal české zemi, kterou trápilo dlouhodobé sucho. Tímto Božím požehnáním všechno „pomoklo a zazelenalo se“. Kaple byla postupem doby rozšířena a nově zasvěcena Panně Marii nanebevzaté a sv. Vojtěchovi.

V době protestantismu, který viděl v umělecko – náboženském ztvárnění soch či obrazů modloslužbu, začalo systematické ničení těchto skvostů naší kultury. Tak došlo i na tuto sochu, která byla různými způsoby ničena – sekána, pálena, řezána, ale vždy se zázračně vrátila nepoškozená na své původní místo. Odtud pak název milostná socha Madony Zelenohorské. Na paměť těchto událostí je symbolicky do dítěte Ježíše zaseknuta sekyra.

Z tohoto důvodu si ji vzal Ladislav ze Šternberka do vojenského ležení u Vídně, aby mu pomohla k vítězství nad Turky. A stalo se. On pak neunesl slávu vítězství a musel dát sochu do zástavy. Aby si však neuřízнул doma ostudu, nechal si vytvořit dotýkanou kopii, kterou pak přivezl nazpátek. Tak skončila původní socha ve Vídni. Nyní se uchovává ve františkánském kostele sv. Jeronýma nedaleko Dómu sv. Štěpána.

Dotýkaná kopie sochy byla v době komunismu přemístěna „do exilu“ kostela sv. Martina v Neurazech, kde je o ni dobře postaráno.

Všechna umělecko – náboženská ztvárnění Panny Marie jsou více či méně zdařilými kopiemi, neboť pravý originál je pouze v nebi. A o to vždy v úctě k Panně Marii jde, prostoupit tato různá umělecká ztvárnění a navázat živý vztah k Té, která je nanebevzatá - *„Kdo se k Tobě vine, nikdy nezahyne, děkujeme ti Matko milostivá, děkujeme tisíckrát.“*

Významné poutě se zde konaly: 25.března – Zvěstování Panny Marie, 2.července – Navštívení P. Marie, 15.srpna – Nanebevzetí P. Marie.